

Pressiteade

Luxembourg, 21. veebruar 2017

Euroopa Liidu audiitorite sõnul tuleb Natura 2000 võrgustikku paremini hallata, rahastada ja selle üle järelevalvet teha

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt tuleb parandada ELi bioloogilise mitmekesisuse juhtprogrammi Natura 2000 haldamist, rahastamist ja järelevalvet. Audiitorid tunnistavad, et Natura 2000 võrgustikul on oluline roll bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel, kuid võrgustiku haldamises leiti siiski puudusi. Lisaks puudus usaldusväärne teave kulude ja rahastamise kohta. Rahastamine ei vastanud piisavalt keskkonnakaitsealade vajadustele.

Audiitorid külastasid 24 Natura 2000 ala Prantsusmaal, Saksamaal, Hispaanias, Poolas ja Rumeenias, mis hõlmavad suuremat osa Euroopa biogeograafilistest piirkondadest, ning konsulteerisid mitmete sidusrühmadega. Kontrollikoda tunnistab, et Natura 2000 võrgustikul on oluline roll bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel, kuid järeltab siiski, et võrgustiku võimalusi ei ole täies mahus rakendatud.

„Natura 2000 võrgustiku loomine oli pikaajaline protsess, mis nüüdseks on enamjaolt lõpule viidud. Selleks, et saavutada bioloogilise mitmekesisuse kaitse Natura 2000 aladel, peavad liikmesriigid kehtestama asjakohased kaitsemeetmed, mida rahastatakse asjakohaselt ning millel on olemas terviklik näitajate kogum saavutatud tulemuste mõõtmiseks,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Nikolaos Milionis.

Audiitorid leidsid, et liikmesriigid ei hallanud Natura 2000 võrgustikku piisavalt hästi. Koordineerimine asjaomaste ametiasutuste, sidusrühmade ja naaberriikide vahel ei olnud piisavalt välja arendatud. Vajalikke kaitsemeetmeid ei võetud sageli õigeaegselt või ei olnud need asjakohaselt määratletud. Külastatud liikmesriigid ei hinnanud asjakohaselt Natura 2000 alasid mõjutavaid projekte. Komisjon tegi küll liikmesriikide üle aktiivset järelevalvet, kuid komisjoni suuniste levitamist tuleks parandada. Komisjon käsitles arvukaid Natura 2000 võrgustikuga seotud kaebusi, leides üldiselt neile koos liikmesriikidega lahenduse, kuid algatas vajaduse korral ka rikkumismenetlusi.

Audiitorite sõnul ei kasutatud ELi vahendeid piisavalt Natura 2000 võrgustiku juhtimise toetamiseks. Liikmesriigid kasutasid lisaks oma vahenditele olemasolevaid ELi vahendeid, mistõttu ei olnud audiitoritel piisavalt usaldusväärset teavet võrgustiku kulude ja rahastamisvajaduste kohta. Ülevaade ELi tegelikust rahastamisest aastani 2013 ning kavandatud

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – pressiesindaja T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

vahendite jaotusest perioodil 2014–2020 oli ebatäielik. Alade tasandil esitati majandamiskavades harva kulude täielik hindamine. Perioodi 2014–2020 kavandamisdokumendid ei kajastanud täielikult rahastamisvajadusi ning komisjon ei käsitlenud neid puudusi struktureeritud viisil. ELi rahastamiskavad ei olnud piisavalt kohandatud alade eesmärkide täitmiseks.

Järelevalve- ja aruandlussüsteemid ei olnud piisavad: ELi vahendite kasutamisel puudus konkreetne tulemusnäitajate süsteem. Rahastamisprogrammi tasandi näitajad olid seotud bioloogilise mitmekesisuse üldiste eesmärkidega, mitte võrgustiku kaitsealaste tulemustega. Alade haldusdokumendid ei sisaldanud sageli järelevalvekava. Ala omaduste põhianimeid järelevalvetegevuse põhjal enamasti ei ajakohastatud. Liikmesriikide esitatud teave oli sageli ebatäielik ning võrreldavusega esines probleeme.

Kontrollikoda esitab komisjonile ja liikmesriikidele mitmeid soovitusi, mille eesmärk on aidata saavutada loodusvaldkonna direktiivide täielik rakendamine, selgitada Natura 2000 rahastamist ja aruandlust ning paremini mõõta Natura 2000 tulemusi.

Toimetajatele

Bioloogilise mitmekesisuse vähenemine on üks ELi peamistest keskkonnavaldkonnast probleemidest. Elupaikade direktiivi ja linnudirektiivi alusel moodustatud Natura 2000 võrgustik on võtmelement ELi strateegias bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamiseks ning elupaikade ja liikide seisundi parandamiseks 2020. aastaks.

Direktiividega luuakse liikmesriikidele ühine looduskaitseraamistik. Natura 2000 võrgustikku kuulub kogu Euroopas üle 27 000 ala, mis kaitsevad suure mitmekesisusega elupaiku ja liike. Võrgustik katab enam kui 18 % ELi maismaaterritooriumist ja ligi 6 % mereterritooriumist. Sotsiaalmajanduslik tegevus ei ole aladel keelatud, kuid liikmesriigid peavad vältima alade halvenemist ning võtma vajalikke kaitsemeetmeid kaitsealuste liikide ja elupaikade soodsa kaitsestaatus säilitamiseks või taastamiseks.

Eriaruanne nr 1/2017: „Natura 2000 võrgustiku täies ulatuses rakendamiseks on vaja täiendavaid jõupingutusi“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil www.eca.europa.eu ELi 23 ametlikus keeles.